

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ (З ДОСВІДУ РОБОТИ)

Інформатизація навчального процесу – одне з важливих завдань сучасної освіти. Воно пов'язане з розвитком матеріально-технічної бази більшості навчальних закладів, перепідготовкою викладачів, розробкою нових методик викладання, становленням нової культури педагогічної праці.

Одним із напрямків реформування системи освіти України є перехід до особистісно орієнтованих моделей навчання та виховання, до створення психолого-педагогічних умов, які б сприяли розвитку творчої особистості тих, хто навчається, базуючись на активних та інтерактивних методах навчання, на використанні педагогічних програмних засобів.

Використання відеокomp'ютерних систем забезпечує реалізацію інтенсивних форм і методів навчання, організацію самостійної навчальної діяльності, сприяє підвищенню мотивації до навчання у студентів завдяки можливості використання сучасних аудіовізуальних засобів з метою підвищення рівня емоційного сприйняття інформації.

Колектив Могилів-Подільського медколеджу працює над вирішенням проблем інформатизації протягом кількох останніх років. Сучасні засоби інформатизації вимагають нових підходів до викладання. Викладач має вільно володіти необхідною комп'ютерною термінологією в рамках користувача, що необхідно для використання сучасних технічних засобів на занятті, таких як, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка, комп'ютер [1, с.27]. На сучасному етапі навчання виникає необхідність використання даних технічних засобів, особливо під час викладання клінічних дисциплін. (хірургія, терапія та інш.) В останні роки кількість оперативних втручань, цікавих випадків у медицині зменшилась, тому наочність і ефективність проведення практичних занять знижується. Викладачі коледжу покращують наочність занять шляхом створення відеофільмів, мультимедійних презентацій, комп'ютерних програм, які успішно використовують під час проведення занять. Адміністрація коледжу поставила за мету оцінку ефективності проведення занять із застосуванням сучасних комп'ютерних технологій. У зв'язку з цим у коледжі протягом 2011 року був проведений моніторинг аудиторних та позааудиторних занять із застосуванням сучасних інформаційних технологій, який включав наступні питання:

- зацікавленість студентів у проведенні даного заняття та їх участь у ньому;
- порівняльний контроль ефективності звичайних та інноваційних занять;
- значимість даних занять для інших (у т.ч. суміжних) дисциплін та для розвитку професійних навиків у майбутньому;
- вплив даних занять на загальний розвиток студентів.

Моніторинг проводився за декількома дослідженнями: анкетування серед студентів і викладачів, аналіз протоколів відвідуваних занять та результатів контрольних робіт, аналіз документації (навчальні робочі програми, плани занять, дидактичний матеріал, навчально-методична карта теми, методрозробка, тощо).

За результатами моніторингу виявлено:

1. Оптимальні методи використання комп'ютерних технологій, продемонстровані викладачами під час відкритих занять і виховних заходів, наочно переконують у необхідності їх застосування.

Викладачі коледжу з успіхом використовують інформаційні технології на заняттях. Такі клінічні дисципліни, як хірургія, інфекційні хвороби, анатомія та фізіологія на 85% забезпечені мультимедійними презентаціями занять, які включають схеми, малюнки, відеофрагменти, алгоритми дій, матеріали контролю. *Мультимедійна презентація* дозволяє представити навчальний матеріал, як систему яскравих опорних образів, наповнених

вичерпною структурованою інформацією в алгоритмічному порядку. Це особливо важливо під час вивчення клінічних дисциплін, пов'язаних із запам'ятовуванням. У цьому випадку задіюються різні канали сприйняття, що дозволяє закласти інформацію не тільки в фактографічному, але і в асоціативному вигляді в пам'ять студентів. Використання мультимедійних презентацій дозволяє побудувати навчально-виховний процес на основі психологічно коректних режимів функціонування уваги, пам'яті, розумової діяльності, реконструкції процесу навчання з позицій цілісності [4, с. 22].

Для створення даних презентацій викладачі використовують базу даних малюнків, яка є в картотеках та відео фрагменти, створені самостійно чи запозичені з Internet джерел. Оснащення аудиторій коледжу мультимедійною технікою, дозволяє викладачу швидко підготуватись до заняття, провести його в повному обсязі та на високому рівні. В аудиторіях встановлені проектори, інтерактивні, мультимедійні дошки, які дозволяють викладачу не тільки демонструвати а й опитувати студентів. Усі викладачі коледжу вільно володіють комп'ютером у рамках користувача, що дозволяє провести заняття без підтримки технічного лаборанта.

Ураховуючи широкі можливості мультимедійної техніки, студент може самостійно опрацювати необхідну тему, прослухавши та переглянувши в комп'ютері в читальній залі. Адже частина лекцій записана зі звуковим супроводом викладача, що створює можливість для їх самостійного опрацювання. Наразі викладачі працюють над створенням мультимедійних навчальних посібників: з барвистою графікою, відеосюжетами, звуковим рядом і створенням комп'ютерних програм.

Мультимедійні презентації підвищують інтерес до заняття. Студенти самі з великим бажанням створюють презентації. Для того, щоб подібну роботу вони могли, а найголовніше, бажали виконувати, викладач має бути готовим розвивати в них творчий підхід до навчання, створювати пізнавальний стимул самоосвіти, адже у дослідницькій роботі студент повністю відходить від зубріння, він усвідомлено вбирає в себе знання [6, с.168].

2. За результатами моніторингу, більшість студентів і викладачів віддають перевагу заняттям із застосуванням сучасних інформаційних технологій. Сучасне заняття цікаве для викладача, який по особливому готується до нього, він бачить результати та ефективність як під час заняття так і після його проведення, поліпшується зацікавленість студентів у проведеному занятті, а значить і засвоєння знань. Велику долю побаченого матеріалу студенти можуть бачити вперше, тому що він не завжди зустрічається в клінічній практиці. Аналіз анкет серед студентів показав, що тільки 14% з них не впевнені в ефективності застосування мультимедійних технологій на заняттях, і не бачать суттєвої різниці в засвоєнні знань, а серед викладачів – 43% віддають перевагу традиційним засобам навчання, що мабуть пов'язано з проблемами підготовки до занять із застосуванням сучасних інформаційних технологій та їх проведення.

Під час аналізу контрольних робіт виявлено збільшення якісного показника та середнього балу в групах, де застосовувались мультимедійні презентації в середньому на 8-10% (якісний показник) та 0,4-0,5 бали. Студенти краще засвоюють питання пов'язані з відеодемонстрацією, малюнками, логікою, науковістю.

3. Застосування інформаційних технологій стимулює студентів до опрацювання та засвоєння матеріалу. Близько 35% студентів самостійно освоюють дані технології, працюючи за власними ноутбуками. Допомогою їм в цьому є джерело інтернету, яким вони користуються безкоштовно завдяки технології передачі даних Wi-Fi, функція якої є доступною в коледжі та гуртожитку. Комп'ютерні класи, що працюють у коледжі поліпшують якість підготовки студентів до занять і до ліцензійного іспиту Крок-М. Різномірні тестові завдання програми Нурег-тест мають декілька варіантів, що дає можливість не тільки навчати, а й об'єктивно оцінювати студентів. Також студенти мають можливість самостійно працювати з тестовими завданнями як у процесі занять, так і в поза- аудиторний час. У програмі Нурег-тест передбачена робота над помилками, що дає можливість студентам більш повно засвоїти навчальний матеріал. Дана програма в повному обсязі охоплює питання з

таких клінічних дисциплін, як: інфекційні хвороби, хірургія, терапія, педіатрія, сестринська справа.

4. Проведені заняття із застосуванням комп'ютерних технологій впливають на загальний інформаційний розвиток студентів і сприяють їх професіоналізму в освоєнні спеціальності.

Отже, опрацювання сучасних інформаційних технологій у навчально-виховному процесі викладачами Могилів-Подільського медичного коледжу дає можливість підвищити якість навчально-виховного процесу та формувати основи інформаційної культури студентів, підготувати їх до життя в інформаційному суспільстві та набувати професіоналізму. Характеризуючи дидактичні можливості інформаційно-комунікаційних технологій, передусім слід звернути увагу на те, що структурована інформація, яка подається з їх допомогою, прискорює процеси сприйняття й, як наслідок, полегшує засвоєння навчального матеріалу.

Висновки. Доцільність упровадження нових комп'ютерних технологій у процес навчання зумовлюється тим, що вони є ефективним засобом закріплення засвоєного матеріалу і тим самим сприяють економії навчального часу [3, с. 212]. Упровадження комп'ютерної техніки в навчальний процес вищої школи дає можливість майбутнім фахівцями розширювати свої можливості, спонукає до активної навчальної діяльності, є гарним засобом активізації пізнавальної діяльності, дає можливість із цікавістю вивчати будь-які дисципліни. Ефективність проведених занять і проведеної роботи стимулює викладачів, що практикують застосування інформаційних технологій до постійного пошуку новизни в технологіях навчання, вдосконалення методик викладання.

Література:

1. Ананьєв О.М. Інформаційні системи і технології в комерційній діяльності / О.М. Ананьєв, В.М. Білик, Я.А. Гончарук. – Львів : Новий Світ, 2000. – С. 27-29.
2. Даценко І.І. Умови праці з комп'ютером і їх оптимізація : науковопрактичне видання/ І.І. Даценко, Р.Д. Габович, М.Є. Йонда. – Львів, 1998. – 40 с.
3. Основи нових інформаційних технологій навчання : посібник для вчителів / авт. кол. ; за ред. Ю.І. Машбиця / Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – К. : ІЗМН, 1997. – 264 с.
4. Бобров Л.А. Мультимедийная презентация – одна из форм работы со студентами/ Л.А. Бобров, Л.В. Дашеник //Специалист.–2011.–№3 С.22-23
5. Демушкин А.С. Компьютерные обучающие программы / А.С. Демушкин, А.И. Кирилов, Н.А. Сливина // Информатика и образование.– 1995.– №3.– С.15-22
6. Чернилевский Д.В. Технология обучения в высшей школе: уч. издание / Д.В. Чернилевский, О.К. Филатов; под ред. Д.В. Чернилевского. – М. : Экспедитор, 1996.-288с.